

חמש עשרה נשים

הויל ונאמרו בתורה בכמה מקומות פתח בגדים, בלי שיפרט לך הכתוב ממה הם עשויים.

ופרט לך הכתוב באחד מהן, בעניין געעים, שהוא "צמר ופשתים".

הרי אף כל המקומות שאמר בהם הכתוב "בגדי" סתם, הרי הוא בגד מצמר ופשתים.

וכיוון שכבר גילתה הכתוב הראשון, בהעלאה, באמרו "ובגדי כלאים שעטנו לא יעלה עליך", שהשעתנו האמור בתורה הוא בגד העשווי מצמר ופשתים —

אם כן, "צמר ופשתים" דכתיב רחמנא בפסוק השני [לא תלבש שעטנו, צמר ופשתים ייחדיו] — למה לי?

שמע מינה שבא יתור המילים "צמר ופשתים" — לאפנויי, למדרש סמכים.

אך עדין מקשה הגמרא:

ואבתינו עדין איצטריך גם ל"צמר ופשתים", ואין שת מילים אלו פניוות לדרשת סמכים.

כי סלקא דעתך אמרינא, העלהה של בגד כלאים על כתפיו בלבד, היא ואת שנארס בה רק בגד שעטנו העשווי צמר ופשתים. היהות דלא נפש הנאתה של "העלאה", שאין הנאה מרובה בהעלאה בגד על כתפיו. ולכן, לא אסורה בה תורה את כל סוג הכלאים אלא רק של צמר ופשתים.

אבל לבישה של בגד, דנפש הנאותה, שהנאות הלבישה היא מרובה, והוה אמרינא כי כל תעורובת של תרי מני אמר רחמנא, ולא רק צמר ופשתים.

אסורה, הייתה דנפש הנאותה, שיש בה הנאה מרובה, נאסраה.

אבל העלהה לזמן קצר, לצורך דוגמא, או נשיאת הבגד לצורך העברתו, אין הנאה מרובה בכך, לא נאסраה, ומותר אז גם להתכוון להנות מהבגד.

לכן כתוב רחמנא "לא יעלה עלייך", שאפלו הנאה מועטת מהעלאה, אסורה, כשמתכוון לה.

וכיוון שצריכים את שני הפסוקים,שוב אין פסוק פניו לדורש ממנו סמכים. ואם כן, איך אמרנו שרבי יהודה דורש סמכים בכלאים במצוות היהת והפסוק של שעטנו מופנה ללמד על דרשה מסמכים?

ומשנין: עדין יש בפסוק של שעטנו מיליט מיותרות, ש מכח ייתורן אפשר לדורש סמכים.

כי אם כן, שצריכים את הפסוק "לא תלבש שעטנו" להתריר העלהה שעטנו למכרי כסות, לכתוב רחמנא "לא תלבש שעטנו" בלבד, ודיננו בכך כדי לדעת מכאן שמורתה הعلاה של מוכרי כסות.

"צמר ופשתים" שהוסיף הכתוב — למה לי? והרי דבר ברורו הוא שאין שעטנו אלא מכלאי צמר ופשתים:

מכדי, שהרי, כתוב רחמנא "ובגדי כלאים שעטנו לא יעלה עלייך".

וכיוון שנקט הפסוק בלשון "בגדי", דבר ברורו הוא שהכוונה לשעתנו העשווי מכלאי צמר ופשתים.

כי והא תנא דברי [שנינו בבית מדרשו] של רבינו יeshme'el: